

A
AKILLI
TAHTA
UYUMLU

E
ETKİN
LİKLİ

1067
SORU

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

DİNLENDİRKEN

KONU ANLATIMLI
DEFTER

LG5 Hazırlıkta
Ne ekersen
onu biçersin
İzzet Eker

Açık Uçlu Yazılılar
ve Yorum Ağırlıklı
Sorularla

GÜNCELLENDİ!

8

EKER TEST®

JENERİK

Bu kitabın her türlü hakkı **EKER TEST YAYIN DAĞITIM**'a aittir. Kitabın içindeki resim, yazı, şekil, soru ve grafiklerin yayınının izni olmaksızın elektronik ortamda, fotokopi veya başka bir yolla çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

EKER TEST YAYIN DAĞITIM

Alaylar 1 Mahallesi
122. Sokak No:5/A
Seydişehir / Konya
Sertifika No: 30650

İrtibat Telefon:

0 530 344 38 50

Bilgi ve Online Satış:

www.ekertest.com
www.kitapciabi.com

/ekertestyayindagitim

/ekertest

YAZAR

İZZET EKER

DİZGİ

İZZET EKER

Cep Telefonu ve Akıllı Tahta Uygulamalarımıza www.ekertest.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Bu eserleri yazmamda ve bugünlere gelmemde büyük emekleri olan *rahmetli anne ve babama*; desteklerini her zaman hissettiğim *kardeşlerime* minnet ile. Mekanları cennet olsun...

BASKI VE CİLT

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı.
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda!
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedi, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder varsa taşım,
Her cerihamda, İlahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerred gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal.

Mehmet Akif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk Gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinedir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dâhilî ve haricî, bedhahların olacaktır.

Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin!

Bu imkân ve şerait, çok namüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler.

Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr-u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı!

İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen; Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

Mustafa Kemal ATATÜRK

20 Ekim 1927

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: KADER İNANCI

1. Kader ve Kaza İnançları	8
2. İnsan İradesi ve Kader	24
3. Kader İle İlgili Kavramlar	28
4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Musa (as)	44
5. Bir Ayet Tanıyorum: Ayete'l-Kürsi ve Anlamı	46
>> Neler Öğrendik?	47
>> Kavram Öğreniyorum	48
>> Yazılı Sınava Hazırlık	50
>> Ünite Deneme Testleri	54
>> 1. Ünite Bulmaca	70

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

1. İslâm'ın Paylaşma ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem	72
2. Zekât ve Sadaka İbadeti	76
3. Zekât ve Sadakanın Bireysel ve Toplumsal Faydaları	86
4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb (as)	90
5. Bir Sure Tanıyorum: Mâun Suresi ve Anlamı	92
>> Neler Öğrendik?	93
>> Kavram Öğreniyorum	94
>> Yazılı Sınava Hazırlık	96
>> Ünite Deneme Testleri	100
>> 2. Ünite Bulmaca	116

3. ÜNİTE: DİN VE HAYAT

1. Din, Birey ve Toplum	118
2. Dinin Temel Gayesi	126
3. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Yusuf (as)	146
4. Bir Sure Tanıyorum: Asr Suresi ve Anlamı	148
>> Neler Öğrendik?	149
>> Kavram Öğreniyorum	150
>> Yazılı Sınava Hazırlık	152
>> Ünite Deneme Testleri	156
>> 3. Ünite Bulmaca	172

İÇİNDEKİLER

4 . ÜNİTE: HZ. MUHAMMED'İN (SAV) ÖRNEKLİĞİ

1. Hz. Muhammed'in (sav) Doğruluğu ve Güvenilir Kişiliği	174
2. Hz. Muhammed'in (sav) Merhameti ve Affedici Oluşu	178
3. Hz. Muhammed'in (sav) İstişareye Önem Vermesi	182
4. Hz. Muhammed'in (sav) Davasında Cesaret ve Kararlılığı	186
5. Hz. Muhammed'in (sav) Hakkı Gözetmedeki Hassasiyeti	190
6. Hz. Muhammed'in (sav) İnsanlara Değer Vermesi	194
7. Bir Sure Tanıyorum: Kureyş Suresi ve Anlamı	198
>> Neler Öğrendik?.....	199
>> Kavram Öğreniyorum	200
>> Yazılı Sınava Hazırlık	202
>> Ünite Deneme Testleri	206
>> 4. Ünite Bulmaca	222

5 . ÜNİTE: KUR'AN-I KERİM VE ÖZELLİKLERİ

1. İslâm Dininin Temel Kaynakları	224
2. Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları	230
3. Kur'an-ı Kerim'in Temel Özellikleri	246
4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Nuh (as)	258
>> Kavram Öğreniyorum	260
>> Yazılı Sınava Hazırlık	262
>> Ünite Deneme Testleri	266
>> 5. Ünite Bulmaca	282
>>> Deneme Sınavları (5 Adet)	284
>>>> Cevap Anahtarları	292

KADER İNANCI

- 8.1.1. Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle açıklar.
- 8.1.2. İnsanın ilmi, iradesi ve sorumluluğu ile kader arasında ilişki kurar.
- 8.1.3. Kaza ve kader ile ilgili kavramları analiz eder.
- 8.1.4. Toplumda kader ve kaza ile ilgili yanlış olan anlayışları sorgular.
- 8.1.5. Hz. Musa'nın (as) hayatını ana hatlarıyla tanır.
- 8.1.6. Ayete'l-Kürsi'yi okur, anlamını söyler.

Kazanım: 8.1.1. Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle açıklar.

1. Kader ve Kaza İnancı (I)

a) Kader ve Kaza Nedir ?

Kader kavramının sözlük anlamı; *ölçü, düzen, biçim, miktar, gücü yetmek, kıymetini bilmek ve mukayese etmektir.*

Terim anlamı ise Allahü Teala'nın sınırsız ilmi ve kudreti ile kainatta olan veya olacak her şeyi programlaması ve takdir etmesidir.

Kaza kavramının sözlük anlamı; *yaratmak, emretmek, gerçekleştir-mek, ortaya çıkarmak ve hüküm vermektir.*

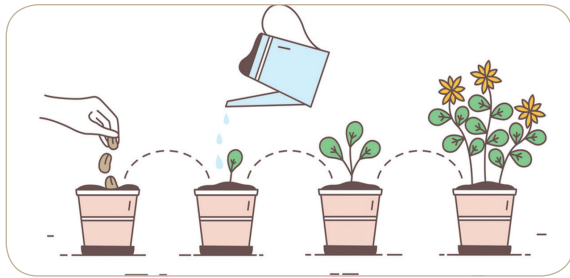
Terim anlamı ise Allahü Teala tarafından önceden programlanan ve planlanan olayların; yeri ve zamanı geldiğinde gerçekleşmesi, yaratılmasıdır.

Kader ve kaza, bir *sebe-sonuç* yasasıdır. Örneğin, yükseklerle çıkıldıkça havanın soğuması ve basıncın azalması kuralı bir kadedir. Kişinin dağ tırmanışı esnasında nefes almakta zorlanması ve üşüdüğünü hissedip titremesi ise kazadır.

Kader ve Kazaya İnanmak İslam'ın İnanç Esasları Arasındadır !

İslam'ın altı temel inanç esasından birisi de kader ve kazaya iman etmektir. Allah (cc), Kur'an'da "*Her şeyi bir kader üzerine yarattığını*" bizlere bildirmiştir. Peygamberimiz de Cibril hadisi olarak bilinen hadiste imanın şartlarını sayarken kadere imanı da belirtmiştir. Bu hadiste Cebrail (as) Peygamberimize, insanların arasında bulunduğu bir zamanda insan suretinde gelmiş ve ona sırası ile "İslam nedir? İman nedir? İhsan nedir? Kıyamet ne zaman kopacaktır?" sorularını sormuş, Peygamberimiz de hepsine cevap vermiştir.

"İman nedir?" şeklinde sorulan soruya Allah Resulü: "Allah'a, Allah'ın meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe bir de *kadere, hayrına ve şerrine inanmandır.*" diye cevap vermiştir.

Bir çiçeğin, hangi yoğunluktaki bir Güneş ışığında ve hangi sulama şekli ile yetişeceğinin belirlenmesi kadedir. Kişinin bahçesindeki bir çiçeği bu şartlara göre sulaması, büyümesi ve sonucunda çiçeğin açması ise kazadır.

Kader, Yüce Allah'ın

- **İlim:** Sınırsız bir bilgiye sahip olması
- **Kudret:** Her şeye gücü yetmesi
- **İrade:** Allah'ın dilemesi ve istemesi ile ilgilidir.

Kaza ise Allah'ın "**Tekvin**" sıfatı ile ilgilidir.

- Programlamak, ölçü, düzen, miktar ve takdir gibi kelimeler "**Kader**" ile ilgilidir. (*-ecek'li gelecek zaman*)
- * Yaratmak, gerçekleştirmek, vuku bulmak ve hüküm vermek gibi kelimeler "**Kaza**" ile ilgilidir. (*-di'li geçmiş zaman*)

DOĞRU MU ? YANLIŞ MI ?

1)	Kader kavramının sözlük anlamlarından birisi de "ölçü ve düzen" dir.	d	y
2)	Kader, sonuç; kaza ise bir sebep yasasıdır.	d	y
3)	Kader ve kazaya inanmak, İslam'ın inanç esasları içerisinde yer alır.	d	y
4)	Kader kavramı, Allahü Teala'nın ilim, irade ve kudret sıfatları ile ilgilidir.	d	y

BOŞLUKLARI TAMAMLAYALIM...

1)	Kader ve Kazaya inanan bir kişi, Allah'ın (cc) sınırsız bir ve iradesi olduğuna iman etmiştir.
2)	Allahü Teala'nın kainattaki her şeyi bir düzen içinde plan ve programlamasına denir.
3)	Allahü Teala'nın planladığı şeylerin, vakti zamanı geldiğinde gerçekleşmesine denir.
4)	Yüce Allah'ın evrendeki her şeyi yoktan yaratması sıfatının bir sonucudur.

Test Konusu: Kader ve Kaza Nedir?

1. Kader ve kaza, toplumumuzda yaygın olarak kullanılan iki kavramdır. Kader, ölçü ve değer anlamına gelirken kaza ise yaratmak ve hükmetmek demektir. Allah'ın (cc) evrende olacak her şeyi sonsuz ilmi ile önceden bir düzen ve uyum içerisinde planlamasına kader; planlanan ve programlanan bu şeylerin yeri ve zamanı geldiğinde ortaya çıkmasına ise kaza denir. 25 Mart 2024 tarihinde Ay tutulmasının gerçekleşeceğini önceden bilinmesi kader; günü ve saati geldiğinde bu tutulmanın gerçekleşmesi ise kaza kavramlarına birer örnektir.

Bu metinden aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Kader bir neden, kaza ise sonuç niteliğindedir.
B) Kader ve kaza toplumda yanlış anlaşılabilir kavramlardır.
C) Evrendeki her şey bir düzen üzerine yaratılmıştır.
D) Kader ve kaza canlı varlıklarla sınırlı bir kavram değildir.

2. Kur'an-ı Kerim'de her şeyin bir kader üzerine yaratıldığı belirtilmiştir. Peygamberimiz (sav), bir gün arkadaşları ile otururken Cebrail (as) insan suretine bürünerek o meclise gelir ve ona bir takım sorular sorar. Allah Resulü de o sorulara cevap verir. Cebrail'in (as) sorduğu sorular arasında "İman nedir?" de vardır. Hz. Muhammed (sav) bu soruya "Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve âhiret gününe iman etmendir. Keza hayrı ve şerriyle kadere inanmandır." şeklinde cevap vermiştir.

Bu metinde vurgulanan asıl konu hangisidir?

- A) Cebrail'in her surete bürünebileceği
B) Hz. Muhammed'in (sav) nezaketi ve hoşgörüsü
C) Kaderin inanç esasları arasında yer aldığı
D) İmanın şartlarının Kur'an'da yer aldığı

3. Allah (cc) gerek duyular alemi, gerekse manevi alem olsun buralarda olan her şeyi en ince ayrıntısına kadar bilir. O, evrende olan her şeyi dilediği gibi baştan aşağıya değiştirecek ve yeniden yapacak güce sahiptir. Allah'ın (cc) bir şeyi yapmak için ona sadece "ol" emrini vermesi yeterlidir.

Bu metinde Allah'ın (cc) sıfatlarından hangilerine değinilmiştir?

- A) İlim + Kudret
B) İlim + Kudret + İrade
C) İlim + İrade
D) Kudret + İrade + Kelam

4. Kader ve kazaya inanmak, İslam'ın temel inanç esaslarından biridir.

Kader, sözlük anlamı itibarı ile "ölçü, düzen, uyum ve ahenk" anlamlarına gelir.

Allahü Teala'nın sınırsız ilmi ile kainattaki her şeyi bir ölçü ve düzen içinde planlaması ve programlamasına kader denir.

Kaza ise sözlük anlamı, "yaratmak, hüküm vermek, ve ortaya çıkarmak" demektir.

Allahü Teala'nın sonsuz ilmi ile planladığı işlerin vakti ve zamanı gelince ortaya çıkmasına kaza denir.

Verilen iki tanımdan da anlaşılabilir gibi kader bir neden ise kaza onun sonucudur.

Kader ve Kaza, Allahü Teala'nın "İlim, İrade, Kudret ve Tekvin" sıfatları ile ilgilidir.

Kader ve kaza belirli yasalar çerçevesinde işlemektedir. Allahü Teala, evrene belirli yasalar koymuş ve bu yasaları kesin kanunlara bağlamıştır.

Kader ve kazaya inanan bir insan, Allahü Teala'nın sınırsız bir ilmi olduğuna; dilediği her şeyi istediği şekilde gerçekleştirebileceğine ve bir şeyi yaratabilmesi için ona sadece "ol" demesinin yeterli olacağına da inanıyor demektir.

Yukarıda verilen metinde aşağıdaki konulardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Yer çekimi kanununun ait olduğu evrensel yasa
B) Kader ve kazanın inanç esaslarıyla ilişkisi
C) Kader ve kaza kavramlarının tanımları
D) Kazanın Allah'ın (cc) sıfatları ile olan bağlantısı

5. **Verilen metinden aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılamaz?**

- A) Yüce Allah'ın evren üzerindeki gücü ve kudreti sınırsızdır.
B) Kader Allah'ın ezeli ilmi ile gelecekte olacak şeyleri bilmesi ve onları planlamasıdır.
C) Evrendeki düzen ve uyumun devam etmesinde yer çekimi kanununun rolü büyüktür.
D) Allahü Teala insana her şeyi değiştirebilecek ve yönlendirebilecek bir kudret vermiştir.

Test Konusu: Kader ve Kaza Nedir?

6.

- **Günün Ayeti:** “O, karanlığı yarıp sabahı çıkarandır. Ve O, geceyi dinlenme zamanı, Güneş’i ve Ay’ı birer hesap ölçüsü kılmıştır. Bütün bunlar mutlak güç sahibinin, hakkıyla bilenin takdiridir.” (En’âm, 96.ayet)
- **Günün Hadis-i Şerifi:** “Dünya için çalışmakta hırs göstermeyin. Çünkü herkes, dünyada Allah kendisi için ne takdir etmişse ona kavuşur.”
- **Tarihte Bugün:** Çanakkale Zaferi – Kırangıç Fırtınası

Yukarıdaki takvim yapıyla ilgili;

- Verilen ayet evrendeki düzen ve uyum ile ilgilidir.
- Verilen hadis kader kavramı ile ilgilidir.
- Tarihte bugün gerçekleşen olay kaza kavramıyla ilgilidir.

yorumlarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

7. I- Olimpiyatlar geçen yıl Brezilya’da yapıldı.

II- Yaz tatilinde Antalya’daki amca- ma gideceğiz.

III- Bu yıl kurbanımızı Türk Kızılayı’na bağışladık.

IV- TÜBİTAK’ta okul olarak üç büyük proje yapacağız.

Arkadaşımız Eren’in yukarıda verdiği bilgilerden hangileri “kaza” kapsamında değerlendirilebilir?

- A) Yalnız I B) II ve III
C) I ve III D) III ve IV

8. Yüce Allah’ın her şeyi belli bir ölçü, düzen ve uyum içerisinde planlaması ve programlamasına kader; planladığı bu işlerin vakti ve zamanı geldiğinde gerçekleşmesine ise kaza denir.

Aşağıdaki örneklerden hangisi “kader” kavramına örnek olarak gösterilemez?

- A) Yükseklere çıktıkça havanın soğuması kuralı
B) Covid-19’un bu yıl Dünya’da etkisini kaybetmesi
C) Her canlıya bir yaşam süresinin takdir edilmesi
D) Canlı organizmaların DNA moleküllerinin farklı olması

9. Kader ve kazaya iman eden bir kimse;

* Allahü Teala’nın sınırsız bilgisi olduğuna,

* O’nun gücünün ve hükümdarlığının her şeyin üzerinde olduğuna,

* Allahü Teala’nın her şeyi “ol” emri ile yoktan yarattığına, kalben inanır ve onaylar.

Yukarıda verilen maddeler, Allah’ın (cc) sıfatlarından hangisi ile eşleştirilemez?

- A) Semi B) İlim
C) Tekvin D) Kudret

10. “O, karanlığı yarıp sabahı çıkarandır. Geceyi dinlenme zamanı, Güneş’i ve Ay’ı da ince birer hesap ölçüsü kıldı. Bütün bunlar mutlak güç sahibinin, hakkıyla bilenin takdiridir.” (En’âm, 96.ayet)

Verilen ayet-i kerimeden aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Allah’ın kudreti
B) Evrendeki düzen ve uyum
C) Allah’ın iradesi
D) Allah’ın sonsuzluğu

Test Konusu: Kader ve Kaza Nedir?

11.

Kader, Allahü Teala'nın evrende olacak her şeyi ezeli ilmi ile bilip gelecekte olacak olan şeyleri planlaması ve takdir etmesidir. Kaza ise sözlükte hükmetmek ve yaratmak anlamlarına gelir. Allahü Teala'nın ezeli ilmi ile takdir ettiği ve programladığı şeylerin yeri ve zamanı geldiğinde ortaya çıkması ve gerçekleşmesidir.

Yukarıdaki metinden hareketle aşağıda verilen örneklerden hangisinde yanlış bir bilgi vardır?

- A) Deniz seviyesinden yükseklere çıkıldıkça havanın soğuyacağı kuralı bir kaderdir. Yükseklere çıkıldıkça dağın eteklerinde kar görülmesi ve bitki örtüsünün değişmesi ise kazadır.
- B) Suya yüz dereceye ulaşıncaya kaynama özelliğinin verilmesi bir kaderdir. Kişinin çay yapmak için çaydanlıkta suyu 100 derecede kaynatması ise kazadır.
- C) Yukarıdan aşağıya atılan bir cismin yere düşeceği kuralı bir kaderdir. Uzaydaki gezegenlerin hareketlerinin bir düzen ve ölçü içerisinde programlanması ise kazadır.
- D) Allahü Teala tarafından her canlıya belirli bir yaşam süresi belirlenmesi bir kaderdir. Kendisine takdir edilen ömrü biten her canlının vakti geldiğinde ölmesi ise kazadır.

12. I- Kader kelimesinin sözlük anlamı; "ölçü, miktar ve düzen" demektir.

II- Kaza kelimesinin sözlük anlamı; "hükmetmek ve yaratmak" demektir.

III- Kader ve kazaya inanmak İslam'ın temel inanç esaslarından biridir.

IV- Kader ve kaza'ya inanan bir kişi, sorumluluk sahibi olmadığını bilir.

Kader ve kaza kavramları ile ilgili sınıfta arkadaşlarına bir sunum hazırlamak isteyen Ayşe'nin doğru bilgi verebilmesi için sunumunda hangisine yer vermemelidir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

1) Kader ve kaza kavramlarının tanımları göz önünde bulundurulduğunda Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi, kader-kaza bağlamında nasıl açıklanabilir? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

2) Allah'ın her şey için ölçü koyması, bir plana göre yaratması O'nun aynı zamanda her şeyi bildiğinin göstergesidir. Allah (cc), bu sonsuz bilgi ile her şeyi yerli yerinde ve düzenli bir şekilde yaratmaktadır.

Metinde Allah'ın (cc) hangi sıfatına değinilmiştir? Yazınız.

.....

.....

3) Allahü Teala her şeyi bir düzen içinde yaratmış ve programlamıştır. Allah'ın (cc) planladığı bu şeyler ise belli yasalar çerçevesinde zamanı gelince gerçekleşecek ve yaratılacaktır.

Verilen bilgide hangi iki kavrama değinilmektedir? Kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

4) Gün içerisinde çeşitli bölgelerde uygun şartlar oluştuğu için yağmur yağdığı gözlemlenmektedir. Ancak çöller gibi kurak yerlerde yağmuru yağabilmesi için gerekli ön şart olan nem olmadığı için o bölgelere yağmur yağmadığı görülmektedir.

Bu metin hangi kavram için güzel bir örnektir? Kısaca açıklayınız.

.....

.....

Kazanım: 8.1.1. Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle açıklar.

1. Kader ve Kaza İnancı (II)

b) Allah Her Şeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır

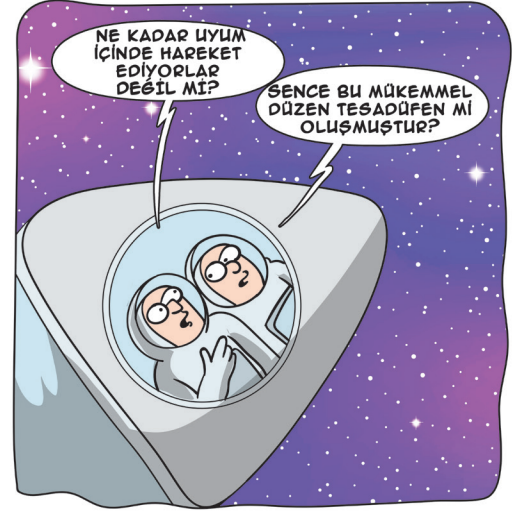
Nasıl ki her resmin bir ressamı, her mobilyanın bir ustası, her inşaatın bir müteahhiti varsa evreni de yaratan ve düzene koyan bir yaratıcı vardır. Bu yaratıcı güç Allahü Teala'dır.

Allah; birdir, tektir, eşi-benzeri yoktur. Yaratıcının olduğuna en büyük kanıtımız içinde yaşadığımız evrendeki mükemmel düzen ve uyumdur.

Yaşadığımız dünyaya, canlı ve cansız varlıklara baktığımız zaman her şeyde mükemmel bir denge ve düzenin olduğunu görürüz. Allah (cc), Kamer suresinin 49. ayetinde bu konuya işaret etmiş ve "Biz, her şeyi bir ölçü üzerine yarattık." buyurmuştur.

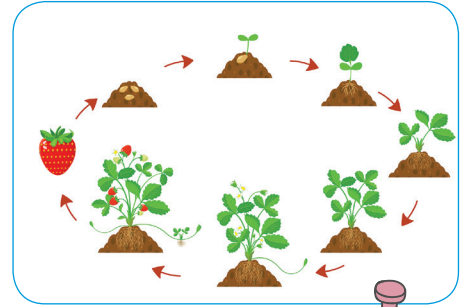
Allah (cc), bizlerden evren üzerinde düşünmemizi (tefekkür etmemizi) ister ve şöyle buyurur: "Onlar, ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken Allah'ı anarlar; göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler..." (Âl-i İmrân, 191. ayet)

Günümüzde yapılan bilimsel araştırmalar ve deneyler, evrende mükemmel bir düzen ve uyumun olduğuna işaret etmektedir.

Evrendeki Düzen ve Uyumu Gösteren Bazı Örnekler

- Canlıların nefes alabilmek için oksijene ihtiyaç duyması
- Bitkilerin karbondioksit kullanıp, oksijen üretmesi
- Gezegen, yıldızlar, Dünya ve Güneş arasındaki mesafenin uygun olması
- Dünya'nın eksenini etrafında dönmesi sonucunda gece ve gündüz oluşması
- Ay ile Dünya arasındaki uzaklığın hassas bir biçimde ayarlanmış olması
- Atmosferdeki % 21 olan oksijen oranının canlı yaşamına uygun olması

Her Şeyin Bir Düzen İçerisinde Yaratıldığına Dair Ayetler

↳ "Gökleri yedi kat yaratan odur. Rahman'ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin. Gözünü çevir de bir bak bir bozukluk görüyor musun?" (Mülk, 3. ayet)

↳ "Her şeyi yaratmış, ona bir ölçü, biçim ve düzen vermiştir." (Furkân, 2. ayet)

↳ "Geceyi ve gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratan odur. Her biri bir yörüngede hareket etmektedir." (Enbiyâ, 33. ayet)

• BUNU BİLELİM!

İslam'da yaratma olayı bir defaya mahsus olmayıp sürekli olarak devam etmektedir.

Allah (cc), canlıları yaratmadan önce evreni yaratmış; canlıların yaşamlarını sürdürebilmeleri için de kainatı bu duruma uygun hale getirmiştir.

DOĞRU MU ? YANLIŞ MI ?

1)	Evrendeki her şey bir düzen ve uyum içinde hareket etmektedir.	d	y
2)	Allahü Teala, evreni yarattıktan sonra bir daha ona müdahale etmemiştir.	d	y
3)	Evrendeki hiçbir şey tesadüfen ve amaçsız bir şekilde yaratılmamıştır.	d	y
4)	Bilimsel araştırmalar ile Kur'an-ı Kerim'deki ayetler birbirleriyle çelişir.	d	y

BOŞLUKLARI TAMAMLAYALIM...

1)	Çevremize baktığımız zaman evrendeki her şeyde bir ve düzenin olduğunu görürüz.
2)	İslam'da bir defaya mahsus olmayıp sürekli devam eden bir süreçtir.
3)	Allahü Teala bizlerden yaşadığımız dünya üzerine düşünmemizi (.....etmemizi) ister.
4)	Kamer suresinin 49. ayetindeher şeyin bir ölçü üzerine yaratıldığı vurgulanmıştır.

Test Konusu: Evrendeki Düzen ve Uyum

1. Allah (cc) evrendeki her şeyi dilediği gibi yaratan, onlara istediği biçimi veren, sonsuz ve sınırsız bir gücü olan tek yaratıcıdır. Allah'ın (cc) yaratmış olduğu her şeyde bir düzen ve ölçü mevcuttur. Allah'ın (cc) evrene koymuş olduğu bu hassas düzen kıyamete kadar herhangi bir bozulma veya aksama meydana gelmeden devam edecektir.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Evrende bir uyum ve ahengin varlığına
B) Allah'ın (cc) her şeyi yoktan yarattığına
C) Evrendeki düzenin kıyamete kadar süreceğine
D) Allah'ın (cc) sınırsız bir iradesi olduğuna
2. Evrende var olan her şeyi yaratan tek güç Allah'tır (cc). Allah (cc) evrendeki her şeyi dilediği gibi yönetebilir ve yok edebilir. Allah (cc) evreni bir ölçü ve düzen içerisinde yaratmış ve ona belirli yasalar koyarak bu düzeni kıyamete kadar bozulmamak üzere kodlamıştır. En güzel şekilde yarattığı insana da gerekli uyarılarda bulunarak taşkınlıkta bulunmamasını ve evrendeki düzeni bozacak davranışlardan kaçınmasını istemiştir.

Bu metinden aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılmaz?

- A) Allah'ın (cc) sonsuz ve sınırsız bir iradesi vardır.
B) Evrendeki düzeni sağlayan ilahi yasalar vardır.
C) Kader ve kaza arasında neden sonuç ilişkisi vardır.
D) Allah (cc) insana belirli sorumluluklar yüklemiştir.
3. "O ki, seni yarattı da seni düzgün (yaratılışlı ve azaları tam bir insan) yaptı; nihayet seni ölçülü (ve dengeli) kıldı" (Infitar, 7. Ayet)

"...Sizi yaratan, size kulaklar, gözler ve kalpler veren O'dur..." (Mülk, 23. ayet)

Verilen ayet-i kerimelerden;

- I. İnsanın yaratılışında bir düzen ve uyum vardır.
II. İnsan, evrende yaratılan ilk varlıktır.
III. Allah (cc), insanı güzel bir şekilde yaratmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I ve III

4. Çevremizi gözlemlediğimiz zaman, evrendeki her şeyin bir düzen ve ölçü içinde yaratıldığını görmekteyiz.

Allah (cc), Kur'an-ı Kerim'de bizlere bunu asırlar öncüsinden bildirmiştir.

Ayrıca günümüzde yapılan bilimsel araştırmalar ve teknolojik gelişmeler de vahyin doğruluğunu teyit etmektedir.

Allahü Teala, evreni kesinlikle başı boş ve amaçsız bir şekilde yaratmamıştır. Allah'ın her yarattığı şeyde bir amaç ve denge vardır.

Yüce Allah "Şüphesiz her şeyi bir kader üzerine yarattık." buyurarak kadere dikkat çekmiş ve insanların bu mükemmel düzeni görmelerini ve üzerinde düşünmelerini istemiştir.

(I) Güneş'in her gün düzenli bir şekilde doğudan doğup batıdan batması, (II) Dünya'nın Güneş etrafında dönmesi ile mevsimlerin oluşması, Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi ile gece ve gündüzün oluşması, (III) kışın ölen tabiatın bahar gelince yeniden canlanması ve (IV) okyanuslardaki su seviyesinin günden güne yükselmesini evrendeki düzen ve uyuma birer örnek olarak gösterebiliriz.

Metinde numaralandırılmış cümlelerin hangisi verilen mesaja uygun bir örnek değildir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

5. Yukarıda verilen metindeki bilgilerden aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bilimsel veriler ile dini metinler birbirini destekler niteliktedir.
B) İnsanın evrendeki düzeni görebilmesi için vahye ihtiyacı vardır.
C) Evrendeki her varlığın bir yaratılış amacı bulunmaktadır.
D) Evrendeki her şey bir ölçü ve düzen üzerine yaratılmıştır.

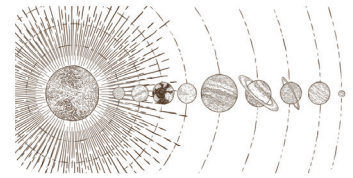
Test Konusu: Evrendeki Düzen ve Uyum

6. Caretta Caretta, denizlerde yaşayan ve yumurtlama dönemleri hariç hiç karaya çıkmayan nesli tükenmekte olan bir canlı türüdür. Ağırlıkları 90 kiloya boyu 150 cm kadar çıkan bu canlıların en önemli özelliklerinden birisi de denizlerdeki denizanelerini yemeleridir. Denizaneleri, içlerinde zehir barındıran minik kapsülcüklere sahiptir ve insanlar denize girdiğinde onların vücuduna yapışarak ölümlerine sebep olmaktadır. Caretta Caretta'lar insanların denizlere attıkları poşetleri denizanası zannederek yemekte ve bu da onların ölümüne neden olmaktadır. Bundan dolayı denizanelerinin sayısı her geçen gün artmaktadır.

Metinde verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamayız?

- A) Caretta Caretta ve deniz anası arasındaki ilişki evrendeki düzen ve uyuma bir örnektir.
 B) Denizanelerin zehirli kapsülcüklere sahip olması evrendeki düzenin bozulması ile ilgilidir.
 C) Metin "İnsanların kendi işledikleri sebebiyle karada ve denizde düzen bozuldu." (Rûm, 41.ayet) için bir örnektir.
 D) Altı çizili kısım, caretta caretta için planlanan ve programlanan kadere örnek olarak verilebilir.
7. İbrahim, bu sabah dünyamızla ilgili bir belgesel izlemekteydi. Belgeseldeki şu ifade dikkatini çekti: "Eğer, Dünya ile Güneş arasındaki mesafe şimdikinden daha az olsaydı canlılar sıcaktan kavrulurdu. Eğer mesafe daha fazla olsaydı canlıların hepsi donarak ölürdü."
- İbrahim, izlemiş olduğu bu belgeselden aşağıdaki sonuçlardan hangisine kesinlikle ulaşılabilir?**
- A) Evrende Dünya'dan başka gezegenler de vardır.
 B) Dünyadaki her şey bir gün yok olacaktır.
 C) Evrende yaratılan her şey bir ölçü üzerinedir.
 D) Her canlı varlık bir gün ölümü tadacaktır.
8. Kader, Allah'ın (cc) evrende olacak şeyleri önceden bilmesi ve takdir etmesidir.
- Kaza ise Allah'ın (cc) takdir ettiği şeylerin yeri ve zamanı gelince gerçekleşmesidir.
- Buna göre;**
- I. İnsanın hangi anne ve babadan dünyaya geleceği
 II. Evrendeki her şeyin bir düzen ve ölçü içinde olması
 III. Dünyanın sonunu getirecek olan kıyamet
- hangileri "kader" kapsamında değerlendirilebilir?**
- A) Yalnız I
 B) I ve II
 C) II ve III
 D) I, II ve III
9. "Kaynağı yanımızda olmayan hiçbir şey yoktur. Ancak biz onu belli bir ölçüye göre indiririz." (Hicr, 21.ayet)
- Aşağıdaki ayetlerden hangisi yukarıdaki ayet ile aynı doğrultuda değildir?**
- A) "Biz her şey için bir kader belirlemiştir." (Kamer, 49.ayet)
 B) "Gökten belli bir ölçüye göre su indirdik." (Mü'minun, 18.ayet)
 C) "Geceyi ve gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratan odur..." (Enbiya, 33.ayet)
 D) "O, ölçü koyan ve yol gösterendir." (Ala, 3.ayet)
10. I- "Gökleri yedi kat yaratan odur. Rahman'ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin..." (Mülk, 3.ayet)
- II- "Geceyi ve gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratan odur. Her biri bir yörüngede hareket etmektedir." (Enbiyâ, 33.ayet)
- Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki ayetlerden çıkarabileceğimiz sonuçlardan birisi değildir?**
- A) Gece ve gündüz en son yaratılan iki varlıktır.
 B) Gökleri ve yeri yaratan tek güç vardır.
 C) Evrende bir düzen ve uyum vardır.
 D) Her iki ayet de fiziksel yasa için bir örnektir.

Test Konusu: Evrendeki Düzen ve Uyum

11.

Çevre kirliliği, günümüz insanının en önemli sorunlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireylerin üzerine düşen sorumlukları yerine getirmemelerinden dolayı dünyamız adeta bir çöp dağı haline gelmeye başladı. Özellikle denizlere atılan atıklar neticesinde örneğin Pasifik Okyanusu'nda "Yedinci Kıta" ismi verilen dev bir atık kütle oluştu. İnsanların atmış oldukları atıklar ile oluşan bu kütle o derece büyük bir hale geldi ki uzaydan görülebilecek düzeye ulaştı ve "kıta" olarak isimlendirilmeye başlandı.

Yukarıdaki metinde yedinci kıtanın oluşumunu;

I. "Göğü, Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) O koydu. Sakın dengeyi bozmayın." (Rahman, 7 ve 8.ayetler)

II. "İnsanların kendi işledikleri (kötülükler) sebebiyle karada ve denizde düzen bozuldu..." (Rûm, 41.ayet)

III. "Düzeltilmiş olan yeryüzünü bozmayın..." (A'raf, 56.ayet)

ayetlerinden hangileri ile ilişkilendirmemiz mümkündür?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

12.

OKUL GAZETESİ

Farelerin Sayısı Arttı !

Orta Anadolu'da tarladaki anızların yakılması yılanların sayısını azalttı ve farelerin tarlaları istila etmesine neden oldu. Farelere karşı kullanılan zehir ise tilkilerin varlığını tehdit etmeye başladı. (Gazete Haberi, Sayfa 3)

Yukarıda verilen haberden aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Evrendeki düzenin bozulduğu
B) Farelerin ömrünün yılanlardan uzun olduğu
C) Her şeyin bir ölçü üzerine yaratıldığı
D) Her canlının bir var oluş sebebinin bulunduğu

1) "...Her şeyi yaratıp ona bir nizam veren ve kaderini tayin eden Allah, yüceler yücesidir." (Furkan, 2. ayet)

• "O, geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratan dır. Her biri bir yörüngede yüzmektedirler." (Enbiya 33. ayet)

Ayetlerde vurgulanan ortak nokta nedir?

.....

2) * Güneşin doğudan doğup batıdan batması,

* Bir yıl içerisinde dört mevsimin oluşması,

* Belirli zamanlarda yağmur ve karın yağması,

* Balıkların suda nefes alarak yüzmeleri,

Yukarıdaki öncüllerden hareket ederek hangi ortak sonuca ulaşmamız mümkündür?

.....

3) I- Ali ve Osman, hafta sonu dağa tırmandılar. Yükseklere çıktıkça havanın soğuyacağı ve basının artacağı kuralını hatırladılar.

II- Biraz daha tırmandıktan sonra ise nefes almakta zorlanmaya ve üşümeye başladıklarını hissettiler.

Yukarıdaki maddelerdeki altı çizili kelimeler hangi kavramlar için birer örnektir?

.....

4) "O, güneşi bir ışık (kaynağı), ayı da (geceleyin) bir aydınlık (kaynağı) kılan, yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için ona menziller takdir edendir. Allah, bunları (boş yere değil) ancak gerçek ile (hikmeti gereğince) yaratmıştır..." (Yunus, 5. ayet)

Ayet-i kerimeden çıkarabileceğimiz iki temel mesaj nedir? Yazınız.

.....

.....

Kazanım: 8.1.6. Ayete'l-Kürsi'yi okur, anlamını söyler.

5. Bir Ayet Tanıyorum: Ayete'l-Kürsi ve Anlamı

İZLEYELİM

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ
وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

Bismillâh irrahmân irrahîm	Esirgeyen ve bağışlayan Allah'ın adıyla
Allahû lâ ilâhe illâ hüvel hayyül kayyûm	Allah'tan başka ilah yoktur. O, canlıdır, kayyumdur. (Yarattıklarını gözetendir.)
Lâ te'huzühû sinetün velâ nevm	Kendisine ne uyku gelir ne uyuklama.
Lehû mâ fis semâvâti ve mâ fil ard	Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur.
Men zellezî yeşfe'u indehû illâ bi iznih	İzni olmadan O'nun katında kim şefaaf edebilir?
Ya'lemü mâ beyne eydihim ve mâ halfehüm.	O, kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir.
Ve lâ yühitüne bi şey'in min ilmihi illâ bimâ şâ'e	O'nun bildirdiklerinin dışında insanlar onun ilminden hiçbir şeyi tam olarak bilemezler.
Vesia kürsiyyühüs semâvâti vel ard	O'nun kürsüsü gökleri ve yeri içine alır.
Ve lâ yeüdühû hizuhümâ	Onları koruyup gözetmek kendisine zor gelmez.
Ve hüvel aliyyül azîm.	O, yücedir, büyüktür.

• BUNLARI UNUTMAYALIM!

- Ayete'l-Kürsi, müstakil bir sure olmayıp Bakara suresinin 255. ayetidir.
- İçinde "Kürsi" kelimesi geçtiği için bu ismi almıştır. Kürsi, Allah'ın sonsuz gücü ve kudreti anlamına gelir.
- Konusu Allah'ın birliği ve sıfatları olduğu için Allah'ın gücünü ifade etmesi için "Kürsi" olarak nitelendirilmiştir.
- Kişi; farz namazlardan sonra, gece uyumak için yatağa girince ve başına gelebilecek kötülüklerden korunmak için okur.

DOĞRU MU ? YANLIŞ MI ?

1)	Ayete'l-Kürsi'de İslam'ın beş temel şartı sayılmıştır.	d	y
2)	Vahiy ile ilgili hususlarda insanların ilmi ancak Allah'ın bildirdiği ile sınırlıdır.	d	y
3)	Kur'an-ı Kerim'in en uzun ayeti "Ayete'l-Kürsi"dir.	d	y
4)	Ayete'l-Kürsi'de şefaatin Allah'ın iznine bağlı olduğu belirtilmiştir.	d	y

BOŞLUKLARI TAMAMLAYALIM...

1)	Ayete'l-Kürsi suresinin 255. ayetidir.
2)	Ayete'l-Kürsi'de Allah'ın ne bir ne de uyuklama halinde olmadığı ifade edilir.
3)	Allah'tan başka yoktur. O daima canlıdır ve yarattıklarını gözetleyendir.
4)	Allah'ın sonsuz gücü ve kudreti kelimesi ile ifade edilir.

Kazanım: Ünite de Öğrenilen Konuların Genel Tekrarı

NELER ÖĞRENDİK ?

1

Evrendeki hiçbir şeyin başı boş, amaçsız ve tesadüfen yaratılmadığını; Allahü Teala'nın yaratmış olduğu her şeyde bir ölçü, düzen ve uyum olduğunu, yaratmanın bir defaya mahsus olmayıp sürekli devam ettiğini, günümüzde yapılan bilimsel araştırmaların da evrendeki düzen ve uyumu ispatladığını;

6

Toplumsal yasaların; toplumda yaşanan olaylar arasında var olan sebep-sonuç ilişkilerini gösteren yasalar olduğunu; Kur'an-ı Kerim'de yer alan kısma, aile hayatı, ticaret, adalet, hukuk ve sosyal hayat ile ilişkili ayetlerin toplumsal yasalar içinde olduğunu;

2

Allahü Teala'nın kainattaki her şeyi bir ölçü ve düzen içerisinde programlamasına ve takdir etmesine kader denildiğini; Allahü Teala tarafından programlanan ve planlanan bu olayların yeri ve zamanı geldiğinde gerçekleşmesine (vuku) kaza denildiğini;

7

İnsanın yapmış olduğu davranışlardan sorumlu tutulabilmesi için aklının ve özgür iradesinin olması gerektiğini; aklın bireyin "ayırt edebilme" iradenin ise "tercih edebilme" gücü olduğunu, iradenin külli ve cüzi olarak iki kısma ayrıldığını, insanın sınırsız bir iradesi ve özgürlük alanının bulunmadığını;

3

Allahü Teala'nın evrenin düzeni ve işleyişi için belirli yasalar koyduğunu; bu yasalarda kıyamete kadar herhangi bir değişiklik olmayacağını, bu yasalara sünnetullah veya evrensel yasalar denildiğini ve bunların üç kısma ayrıldığını;

8

İslam dininde rızkın, kişinin emeğine bağlandığını; peygamberler dahil her ferdin çalışarak rızkını helal yoldan kazanmakla sorumlu olduğunu, her canlının yaşam süresine "ömür", ömrünün bitiş anının sona ermesine ise "ecel" denildiğini, her canlı ve cansız varlığın mutlaka bir ecelinin olduğunu;

4

Fiziksel yasaların madde ve enerjinin oluşumu ile ilgili olduğunu; deney ve gözlemler sonucu ortaya çıktığını, her zaman ve her yerde aynı sonucu veren evrensel değerde olduğunu, Güneş, Ay, yıldızlar, gezegenler, atom ve teknolojik gelişmeler vb. ile ilgili olayların fiziksel yasalar ile ilgili olduğunu;

9

Tevekkülün kesinlikle pasif bir bekleyiş olmadığını; doğru bir tevekkül anlayışının kişinin üzerine düşen tüm sorumlulukları yerine getirdikten sonra dua ederek sonucunu Allah'a bırakmak şeklinde olduğunu, kişinin bir işte başarılı veya başarısız olmasının onun kaderinde yazdığı için değil çalışmasına bağlı olarak gerçekleştiğini;

5

Biyolojik yasaların canlıların doğumu, gelişimi ve üremesi ile ilgili olduğunu; insanın doğması, büyümesi, ölmesi, bitkilerin fotosentez yapması ve tozlaşma yolu ile aşılması, hayvanların beslenme, üreme ve yaşama biçimlerinin biyolojik yasalar ile ilgili olduğunu;

10

Ayete'l-Kürsi'nin Bakara suresinin 255. ayeti olduğunu; ayette Allahü Teala'nın hükümlerinin yerleri ve gökleri kuşattığını, Hz. Musa'nın İsrailoğullarına gönderilen bir peygamber olduğunu, Mısır Firavun'u ile mücadele ederek onu hak dine çağırıldığını **öğrendik**.

KAVRAM ÖĞRENİYORUM

KADER İNANCI

KAVRAM	TANIMI	ANAHTAR KELİMELER
KADER	Allahü Teala'nın kainattaki her şeyi bir ölçü ve düzen içerisinde planlaması, programlaması ve takdir etmesidir.	Ölçü, düzen, miktar, kıymet, denge,
KAZA	Allahü Teala tarafından programlanan ve planlanan olayların yeri ve zamanı geldiğinde gerçekleşmesidir.	Yaratma, gerçekleşme, ortaya çıkma
FİZİKSEL YASA	Madde ve enerjinin oluşumu, değişimi, yapısı, hareketi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili prensiplerdir.	Güneş, rüzgar, yer çekimi, cansız varlık
BİYOLOJİK YASA	Canlıların yapısı, beslenmesi, korunması, büyümesi, gelişmesi ve üremesiyle ilgili yasalardır.	Üreme, büyüme, doğum, ölüm
TOPLUMSAL YASA	Toplumda yaşanan olaylar arasında var olan sebep-sonuç ilişkilerini gösteren yasalardır.	Kıssa, kuraklık, adalet, gelir-gider
SÜNNETULLAH	Allah'ın evrene koymuş olduğu yasalardır. Bu yasalarda kıyamete kadar hiçbir değişiklik olmayacaktır.	Allah'ın yasası, evrensel yasalar
AKIL	İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliğidir. Doğru ve yanlış ayırt edebilme, düşünme, anlama ve kavrama gücüdür.	Ayırt etme, anlama, kavrama
İRRADE	Kişinin bir şeyi yapıp yapmamaya karar vermesi, en az iki seçenekten birini tercih etme gücüdür.	Dilemek, istemek, tercih etmek
KÜLLİ İRADE	Allah'a ait olan, kişinin tercih hakkına ve isteğine bağlı olmayan sınırsız iradedir. Kişi, sorumluluk sahibi değildir ve hesap vermeyecektir.	Boy, ten rengi, ırk, cinsiyet, anne-baba
CÜZ-İ İRADE	İnsana ait olan, kişinin özgür iradesi ile seçebileceği sınırlı bir alandır. Kişi bu alanda yaptıklarından sorumlu tutulacak ve hesap verecektir.	Eğitimi, ibadetleri, ahlaki özellikleri
SORUMLULUK	Kişinin aklını ve özgür iradesini kullanarak almış olduğu kararlardan ve yaptığı eylemlerden doğan sonuçları kabul etmesidir.	Mesuliyet, üstlenmek, hesap verme
RIZIK	Allah Teala'nın insana yiyip içmesi ve faydalanması için verdiği her şeyi ifade eden geniş bir kavramdır.	Yiyecek, içecek, azık, nimet, sağlık
EMEK	Kişinin rızıkını kazanmak için bedenen ya da zihnen çaba sarf etmesidir.	Çaba, zahmet, beden ve zihin gücü
ÖMÜR	Her canlının doğumundan ölümüne kadar olan yaşam süresidir.	Yaşam süresi, müddet, süre
ECEL	Allahü Teala tarafından takdir edilen ömrün bitiş anıdır. Her canlı ve cansız varlığın mutlaka bir eceli vardır.	Bitiş anı, ölüm, hayatın son bulması
TEVEKKÜL	Kişinin üzerine düşen tüm görevleri yaptıktan sonra sonucunu Allah'a bırakması ve ona güvenmesidir.	Güvenmek, dayanmak, teslim olmak

1

Aşağıdaki soruları cevaplayarak bulduğumuz cevapları bulmacada işaretleyelim.

T	A	B	T	G	O	H	B	Y	E
O	D	A	E	C	R	B	İ	N	H
P	A	D	V	B	İ	N	Y	Ö	M
L	S	C	E	T	Z	M	O	Ç	K
U	A	S	K	Z	İ	B	L	M	A
M	T	E	K	D	K	G	O	J	D
S	E	R	Ü	T	G	R	J	D	E
A	Z	C	L	V	B	N	İ	M	R
L	Y	U	İ	E	M	E	K	O	P
Y	E	R	T	Y	N	M	Y	Ö	Ç
A	C	Ü	Z	İ	İ	R	A	D	E
S	E	A	S	E	R	G	S	H	Y
A	L	V	B	N	M	K	A	Z	A

1. Toplumda yaşanan olaylar arasındaki sebep-sonuç ilişkilerini gösteren yasalar.
2. Allahü Teala tarafından programlanan olayların zamanı geldiğinde gerçekleşmesi.
3. Canlıların yapısı, beslenmesi, korunması, gelişmesi ve üremesiyle ilgili yasalar.
4. İnsana ait olan, kişinin kendi kararlarını almasına yarayan sınırlı iradeye verilen isim.
5. Allah'ın kainattaki her şeyi bir ölçü ve düzen içerisinde planlaması ve takdir etmesi.
6. Kişinin rızkını kazanmak için hem bedenen hem de zihnen çaba sarf etmesi.
7. Allahü Teala tarafından takdir edilen ömrün bitiş anı.
8. Kişinin üzerine düşen tüm görevleri yaptıktan sonra sonucunu Allah'a bırakması.
9. Allah'ın insana yiyip içmesi ve faydalanması için verdiği her şeyi ifade eden kavram.

2

Aşağıdaki kutularda bulunan anahtar sözcüklerden yola çıkarak bizden istenilen kavramlara ulaşalım

.....

dilemek, istemek, tercih etmek

.....

ayırt etme, anlama, kavrama

.....

mesuliyet, üstlenmek, hesap vermek

.....

ölçü, düzen, miktar, uyum, ahenk

.....

güvenmek, teslim olmak, dayanmak

.....

yiyecek, içecek, nimet, azık

.....

Allah'ın yasaları, kıyamet, değişmez

.....

yaratma, gerçekleştirme, vuku

.....

çaba, beden ve zihin gücü,

Adı ve Soyadı : _____

Sınıfı ve No : _____

ORTAOKULU

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI

ALDIĞI
PUAN

1. "Biz, her şeyi belirli bir ölçüye (kadere) göre yarattık." (*Kamer, 49. ayet*)

Yukarıdaki ayet-i kerimeyi evrenin yaratılışı bakımından yorumlayınız. (Kazanım: 8.1.1)

.....

.....

.....

.....

.....

2. "Böylece iki günde (iki evrede) yedi gök olarak yarattı ve her göğe kendi işini bildirdi. En yakın göğü kandillerle süsledik ve onu koruduk. İşte bu, mutlak güç sahibi ve hakkıyla bilen Allah'ın takdiridir." (*Fussilet, 12. ayet*)

Yukarıdaki ayette bahsedilen göklerin ve yerin yaratılışı konusunu kader ve kaza inancı çerçevesinde yorumlayınız. (Kazanım: 8.1.1)

.....

.....

.....

.....

3. Kader, Allah'ın (cc) evrende olacak her şeyi ezeli ilmi ile en ince ayrıntısına kadar planlaması ve programlamasıdır. Kaza ise Allah'ın (cc) planladığı bu olayların yeri ve zamanı geldiğinde ortaya çıkmasıdır.

Metindeki bilgilerden hareketle her iki kavrama birer örnek verelim. (Kazanım: 8.1.1)

.....

.....

.....

.....

4. Allah'ın (cc) evrene koymuş olduğu ve kıyamete kadar hiçbir şekilde değişmeyecek olan yasalar vardır. Üç ana başlık altında incelenen bu evrensel yasalara sünnetullah veya adetullah ismi verilmektedir.

Metindeki bilgiden hareketle bu üç evrensel yasaya birer örnek yazınız. (Kazanım: 8.1.1)

.....

.....

.....

.....

5. İnsan, akıllı ve irade sahibi bir varlıktır. Bu özelliğiyle yaratılmış varlıkların en üstünü olmuştur. Fakat bu üstünlük onu aynı zamanda sorumluluk sahibi yapmaktadır. Başiboş ve amaçsız bir hayat yaşamak doğru bir irade yönetimi değildir.

Yukarıdaki bilgi kapsamında doğru bir irade kullanımında kişinin Allah'a ve yaşadığı çevreye karşı iki sorumluluğunu yazarak açıklayınız. (Kazanım: 8.1.2)

.....

.....

.....

.....

6. Toplumumuzda oldukça yaygın olan bir davranış biçimi vardır. Bazı insanlar hayatlarında olumsuz bir durum yaşadıklarında kaderi suçlayarak "Alın yazım böyleymiş, kaderim kötü yazılmış, talih yine gülmedi." gibi ifadelerle sorumluluğu üzerinden atmaktadırlar.

Yukarıdaki metinde dile getirilen durum irade, sorumluluk ve kader inancı bakımından nasıl değerlendirilebilir? (Kazanım: 8.1.4)

.....

.....

.....

7. Hindistan'da insanların ortalama ölüm yaşı 78 iken bu sayı Norveç'te 83'tür.

Yukarıda verilen bilgiyi, tedbir ve kader ekseninde nasıl yorumlayabiliriz? (Kazanım: 8.1.3)

.....

.....

.....

.....

8. Hz. Musa'nın âsası yere attığında yılanı dönüşmesi, sonra tekrar âsa şeklini alması, elinin bembeyaz bir ışık gibi parlaması birer mucizedir.

Bu mucizelerin imkânını fiziksel ya da biyolojik yasa kapsamında nasıl değerlendirebiliriz? (Kazanım: 8.1.5)

.....

.....

.....

.....

1. Allah (cc), her şeyi bir ölçü üzere planlamıştır. Yaratılışın her aşamasında mükemmel bir uyum ve düzen göze çarpmaktadır. Evrenin her noktasında bu inceliklere ait pek çok örnek görmek mümkündür.

Bu konuşma aşağıdaki kavramlardan hangisini açıklamaya yönelik yapılmıştır?

- A) Kaza B) Kader
C) Tevekkül D) Emek

2. "...Sen Allah'ın yasasında hiçbir değişiklik bulamazsın. Sen Allah'ın yasasında asla bir sapma da göremezsin." (Fâtır, 43.ayet)

Ayette altı çizili ifadenin karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sünnetullah B) Tevekkül
C) Emek-Rızık D) Ecel-Ömür

3. "(Ey insanlar!) Biz sizi basit bir sudan yaratmadık mı? İşte o suyu, belli bir süreye kadar sağlam bir yere yerleştirdik, sonra da ona ölçülü bir biçim verdik..." (Mürselât, 20-23. ayetler)

Verilen ayet ilahi yasa çeşitlerinden hangisinin kapsamına girmektedir?

- A) Fiziksel B) Ekolojik
C) Biyolojik D) Toplumsal

4. Ahmet, Fen Bilimleri dersinde deney yapıyordu. Deneyin konusu suyun kaldırma kuvvetiydi. Bir kap içindeki suya sırayla bazı cisimler atıyor ve batıp batmadığını gözlemliyordu.

Buna göre Ahmet'in sınıfında hangi evrensel yasa ile ilgili deney yapılmaktadır?

- A) Fiziksel B) Biyolojik
C) Toplumsal D) Ahlaki

5. yasaların doğru öğrenilmesi insanlar arası ilişkileri daha doğru yapılandırmayı sağlayacaktır. Kişiler arasında meydana gelen olaylarda daha doğru hükümlerin verilmesi imkanını sağlayacaktır. Bu yasalar aynı zamanda bir kimsenin içinde yaşadığı insan grubuna karşı nasıl davranırsa nasıl sonuçlarla karşılaşacağını öğrenmesi açısından yararlıdır.

Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Biyolojik B) Toplumsal
C) Kimyasal D) Fiziksel

6. I. Arıların bal yapması
II. Kümes hayvanlarının yumurtlaması
III. Işığın sestten hızlı olması

Verilenlerden hangisi biyolojik yasalara örnektir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III

7. "O, geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedirler." (Enbiya, 33.ayet)

Verilen ayetin ilgili olduğu yasa çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyolojik B) Toplumsal
C) Biyolojik D) Fiziksel

8. "Biz gökleri yeri ve ikisi arasındakileri bir oyun ve bir eğlence olsun diye yaratmadık. Biz onları hak ve hikmetle yarattık." (Duhan, 38-39.ayetler)

Altı çizili bölümde göklerin ve yerin yaratılışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine dikkat çekilmektedir?

- A) İnsanların hizmetine verildiklerine
B) Birbiri ardınca yaratıldıklarına
C) Bir amaç ve düzene göre var edildiklerine
D) Kendiliğinden meydana geldiklerine

9. "Kim doğru yolu seçerse bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur, kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkâr, başkasının günah yükünü üstlenmez..." (İsrâ, 15.ayet)

Ayet-i Kerime'den aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Evrende fiziksel yasaların egemen olduğuna
B) İnsanın akıl sahibi olduğuna
C) Bireye özgür irade verildiğine
D) Hak ve adaletin önemine
10. "(Öyle) Bir fitneden sakının ki aranızdan yalnız haksızlık edenlere erişmekle kalmaz (hepinize erişir)..." (Enfâl suresi, 25.ayet)

Bu ayetin vermiş olduğu mesaj, aşağıdaki sözlerden hangisi ile ilişkilidir?

- A) Keser döner, sap döner. Gün gelir hesap döner.
B) Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın.
C) Her doğru her yerde söylenmez.
D) Zaman her şeyin ilacıdır.

11. "Kim salih bir amel işlerse, kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa, kendi aleyhinedir..." (Câsiye, 15.ayet)

Verilen ayet daha çok insanın hangi özelliğe sahip olduğuna işaret etmektedir?

- A) İrade sahibi olma B) Düşünme
C) Akıl sahibi olma D) İnanma
12. (I) Babam 2. Dünya Savaşı'nın yokluk çekilen günlerinde doğmuş. (II) Zor şartlarda yaşamalarına rağmen haram olan bir mala elini asla uzatmamış. (III) Savaş sona erdikten hemen sonra büyük bir kıtlık yaşanmış. (IV) Babam, dedem ve amcalarım ise ellerinde ne varsa başkaları ile paylaşmışlar.

Verilenlerden hangisinde insanın irade sahibi olmasına dair örnek bulunmaktadır?

- A) Yalnız I B) I ve III
C) II ve IV D) II - III - IV

13. İnsanın dünyada bulunma süresine ömür adı verilir. Ömür ecele son bulur. İnsana, ecel geldiğinde kimse onu geciktiremez. Eceli gelmeyen de ömrünü kimse sonlandıramaz. Kişi büyük sıkıntılar ve tehlikeler atlatmasına rağmen hayatına devam eder.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu metinde anlatılmak istenenleri özetlemektedir?

- A) Ağaca dayanma kurur, insana dayanma ölür.
B) Kırk yıl kıran olmuş, eceli gelen ölmüş.
C) Ölmüş koyun kurttan korkmaz.
D) Ölümü gören hastalığa razı olur.
14. "Alın teriyle kazanılan kutsal ekmek, başıboşluğun getirdiği ekmekten daha tatlıdır."

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi verilen cümle ile çelişmektedir?

- A) Yazın çalışan kışın gülüşür.
B) Toprağı işleyen ekmeği dişler.
C) Emek olmadan yemek olmaz.
D) Bedava sirke baldan tatlıdır.

15. Her canlının sahip olduğu ve dünyada geçirdiği süreye denir. Bu yaşam serüveni ise Allah tarafından belirlenen ve adına denen bir gün ile sona erer.

Cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Hayat - Yaşlılık B) Ecel - Ömür
C) Kader - Kaza D) Ömür - Ecel

16. I- Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'adır.

II- Göklerdeki her şey, yerdeki her şey O'nundur.

III- O, kulların önlerindeki ve arkalarındakileri bilir.

Verilenlerden hangisi Ayete'l-Kürsi'nin anlamı içinde yer almamaktadır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

1. Cassowary, Avustralya'ya özgü uçamayan bir kuş türüdür. Bu kuş yağmur ormanlarında dolaşarak bazı ağaç tohumlarını öğütür. Bu sayede bu ağaçların üremesini sağlar. Yanlış avlanma, açlık ve hastalık nedeniyle nesli tükenmekte olan bu kuşun yok olması, birçok ağaç türünün de yok olması sonucunu doğuracaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu paragraftan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) Allah (cc), her şeyi bir ölçüye göre yaratmıştır.
B) Kuşlar doğadaki düzenin önemli bir parçasıdır.
C) Doğadaki varlıklar birbirlerinin hayatında etkilidir.
D) Altı çizili kısım, fiziksel yasalar için bir örnektir.
2. 1950'li yılların başlarından itibaren ülkemizde insanlar, köylerini terk ederek şehirlere yerleşmeye başlamıştır. Bu durumun oluşmasındaki temel etken ise insanların değişen ekonomik şartlar yüzünden yeni iş imkanlarına ulaşmak istemeleri ve daha konforlu bir hayat yaşama arzularıdır. Ayrıca iç göçün gerçekleşmesinde ailelerin çocukları için daha iyi bir eğitim sağlama düşünceleri, örf ve adetlerden dolayı gerçekleşen bazı olumsuz uygulamalar ve daha adil bir yaşam isteği etkili olmuştur.

Verilen metinde aşağıdaki kavramlardan hangisine dair örnekler bulunamaz?

- A) Toplumsal yasa B) Emek ve Rızık
C) Tevekkül D) Cüzi irade
3. "Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde, insanlara yarar sağlayacak şeylerle denizde seyreden gemilerde, Allah'ın gökyüzünden indirip kendisiyle ölmüş toprağı dirilttiği yağmurda, yeryüzünde her çeşit canlıyı yaymasında, rüzgarları ve gökle yer arasındaki emre amade bulutları evirip çevirmesinde elbette düşünen bir topluluk için deliller vardır." (Bakara, 164.ayet)

Ayet-i kerimeden hangi sonuca ulaşılabilir?

- A) Evrende bir düzen ve uyum olduğu
B) Yaratmanın bir defaya mahsus olduğu
C) İnsanın aklını kullanması gerektiği
D) İnsanın çevresini gözlemlemesi gerektiği

4. Nemrut, Hz. İbrahim'i yakmak için herkesten odun toplamasını istemiş ve çok büyük bir ateş yaktırıştır. Bu haksızlığa karşı çıkmak ve Hz. İbrahim'e yardım etmek isteyen bir karınca, sırtına küçük bir su damlası koyup yola koyulmuştur. Yolda karşılaştığı kişiler karıncaya "Sen bu suyla Hz. İbrahim'in ateşini söndüremezsin." diye tavsiyede bulunmuş ve onunla dalga geçmişlerdir. Karınca ise onlara şu cevabı vermiştir: "Söndüremezsem bile ben bana düşen vazifeyi yerine getirir en azından o yolda ölmüş olurum."

Yukarıda verilen hikayeden çıkaracağımız en önemli ders aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her yaratılan varlığın bir sonu vardır.
B) Evrende yaratılan her şeyde bir düzen vardır.
C) Tevekkül, pasif bir bekleyiş değildir.
D) İnsan, akıllı ve irade sahibi bir varlıktır.

5.

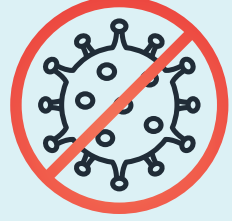
"Allah'tan başka ilah yoktur. O, daima diridir (hayy), bütün varlığın idaresini yürütendir (kayyum). O'nu ne uyuklama tutar ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur. İzni olmadan katında şefaate edebilecek olan kimdir? O, kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir. İnsanlar ise O'nun bildirdiklerinin dışında ilminden hiçbir şeyi tam olarak kavrayamazlar. O'nun sonsuz kudreti (kürsüsü), gökleri ve yeri kuşatmıştır. Onları koruyup gözetmek, O'na zor gelmez. O yücedir, büyüktür." (Bakara, 255.ayet)

Yukarıdaki ayet-i kerimede aşağıdaki konulardan hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanın sorumluluk sahibi olduğuna
B) İnsanın ilmi ile her şeyi kavrayamayacağına
C) Allah'ın (cc) bir ve tek olduğuna
D) Allah'ın (cc) göklerin ve yerin sahibi olduğuna

6. “DÜNYA BÜYÜK BİR SALGINDAN KURTULDU!”

2019 yılının son aylarında ortaya çıkan, Covid-19 veya Koronavirüs olarak isimlendirilen virüs tüm dünyayı sarmış ve ölümcül tehditlere ulaşmıştı. Çin'in Wuhan kentindeki bir balık pazarından yayılan bu virüsün en önemli nedeninin, fare, yılan, kedi, köpek ve kertenkele gibi hayvanların yenilerek tüketilmesi olduğu belirtilmişti. Çin'de başlayan bu salgın zaman içerisinde tüm dünyada etkisini göstermiş; ülkemizde olduğu kadar İtalya, Fransa ve İran gibi pek çok ülkede ölümlere sebebiyet vermişti. Bir çok Avrupa şehri, korunmak amaçlı, havaalanlarını kapatarak şehirlerine dışarıdan insanların gelmesine engel olmuştu. Uzmanlar bu virüsten korunmak için kişilerin ellerini sıkça sabunlu su ile yıkamalarını, kapalı alanların havalandırılmasını, bağışıklık sistemini güçlendirmek için dengeli ve sağlıklı beslenmesini, tokalaşma ve sarılmadan uzak durulması gerektiğini vurgulamışlardı. Geçen yıl çıkan aşı çalışmaları ile de ölüm sayılarında ciddi azalmalar meydana geldi ve virüs eski gücünü kaybederek yavaş yavaş gündemimizden çıkmaya başladı.

Verilen metindeki virüsün başlaması, yayılmasının önlenmesi ve korunulması ile ilgili bilgileri aşağıdaki ayet ve hadislerden hangisi ile eşleştiremez?

- A) “Yemeğin bereketi, önce ve sonra elleri, ağzı yıkamaktır.” (Hadis-i Şerif)
 B) “Allah'ın size verdiği helâl ve temiz rızıklardan yiye ve Allah'ın yasaklarından sakının.” (Maide, 88.ayet)
 C) “Bir yerde veba salgını varsa sakın oraya girmeyiniz...” (Hadis-i Şerif)
 D) “Yemeği acıkmadan yemeyiniz. Mideyi üçe ayırınız ve doymadan sofradan kalkınız.” (Hadis-i Şerif)

7. “Onun varlığının delillerinden biri de denizde dağlar gibi yüzen gemilerdir.” (Şura, 32.ayet)

Aşağıdakilerden hangisi, ayette vurgulanan evrensel yasaya uygun bir örnek değildir?

- A) Suyun kaldırma kuvveti
 B) Yer çekimi kanunu
 C) Denizlerde bir çok canlı çeşidinin olması
 D) Isıtılan metallerin genişmesi

8. Allahü Teala insanı yaratmışların en şerefli olarak tanıtmış ve ona diğer canlılardan farklı olarak akıl vermiştir. İnsan aklını kullanarak iyi ile kötü arasında bir tercih yapar. Bu tercihinin de sonuçlarına katlanır, sevap kazanır ya da günah yüklenir. Ancak insanın tercih hakkının bulunmadığı cinsiyet ve ten rengi gibi alanlar da vardır.

Metinde anlatılanlar aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Külli irade
 B) Sorumluluk
 C) Cüzi irade
 D) Emek ve rızık

9. “Nerede olursanız olun, sağlam ve tahkim edilmiş kaleler içinde bulursanız bile ölüm size ulaşacaktır...”

(Nisâ, 78.ayet)

“...Kararını verdiği zaman artık Allah'a dayanıp güven. Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever.”

(Âl-i İmrân, 159.ayet)

“İnsan ancak kendi çalışmasının karşılığını elde edebilir. Onun çalışması ileride kesinlikle gözler önüne serilecektir..”

(Necm, 39.ayet)

Bu ayetlerde aşağıdaki kavramlardan hangisine değilmiştir?

- A) Ecel
 B) Ömür
 C) Emek
 D) Tevekkül

1. “Göğü, Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) O koydu. Sakın dengeyi bozmayın.” (Rahman, 7 ve 8.ayetler)

Ayet-i kerimde verilmek istenen mesaja;

I. Genetiği değiştirilmiş organizmaların yenilmesi neticesinde insanların sağlıklarının bozulması, deride kaşıntı ve alerjik reaksiyonların çıkması

II. Uzaya gönderilen uzay araçlarının görevleri bittikten sonra dünyanın çevresinde amaçsız bir şekilde dolaşmaları ve yeni gönderilen uzay araçlarının bunlara çarparak zarar görmesi

III. Et ile beslenen hayvanların çene yapılarının ot ile beslenen hayvanlardan farklı olması

örneklerinden hangileri uygundur?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III
2. İnsana diğer canlılardan farklı olarak akıl ve irade verilmiştir. İnsan karşılaştığı olayları akıl süzgecinden geçirir ve iradesi ile bir tercihte bulunur. Yaptığı tercih sonucunda başına olumsuz bir durum geldiği zaman ise “demek ki kaderim böyleymiş, alın yazım buymuş.” gibi savunma mekanizmalarına başvurur.

Verilen metinde vurgulanan konu nedir?

- A) İnsanın diğer varlıklardan üstün tutulduğu
B) Kişideki aklın kapasitesinin neler olduğu
C) Bireyin tercihlerinde sorumluluk sahibi olduğu
D) Külli iradenin insan hayatındaki önemi
3. Dinimiz, bizlere zekât ve sadakanın açıktan veya gizli olarak verilebileceğini ifade etmiş ancak gizli vermenin daha güzel olacağını vurgulamış, bu yüzden toplumumuzda “sağ elin verdiğini sol el görmemeli” anlayışı benimsenmiştir. Osmanlı medeniyetine baktığımız zaman bununla ilgili güzel uygulamaların olduğunu görmekteyiz. Sadaka taşı, zimem defteri ve askıda ekmek bunların en çok göze çarpan örnekleridir. Bu uygulamalar sayesinde zengin gizlice infak etmiş, fakir de incinmeden ihtiyacını karşılamış olacaktır.

Verilen metinde infak etmenin hangi boyutuna vurgu yapılmıştır?

- A) Nasıl verilmesi gerektiği
B) Kimlere emredildiği
C) Niçin verilmesi gerektiği
D) Ne zaman verilmesi gerektiği

4. Sadaka, zekâtтан daha kapsamlı olan, hem mal hem de güzel davranışlar ile yapılabilen bir ibadettir. Kişi elindeki az bir para ile de sadaka verebilir. Bu yüzden kişinin sadaka vermesi için illa zengin olması gerekmez. İnsanlara selam vermek, güler yüzlü olmak, görme engelli birine yardım etmek, camiye gitmek için atılan her adım hatta yoldaki çalı parçasını kaldırıp atmak gibi küçük bir iyilik bile dinimizde sadaka kapsamında değerlendirilmiştir. Sadaka-i cariyeye ise kesintisiz sadaka demektir. Kişiyi öldükten sonra bile sevap kazandırdığı için bu isimle anılmıştır. Sadaka-i cariyeye’de esas olan kişinin herkesin faydalanaacağı kalıcı eserler ortaya koymasındır. Kitap yazmak; okul, cami vb binalar yaptırmak; hayırlı bir evlat yetiştirmek bu sadakanın en güzel örnekleridir.

Sadaka ile ilgili yukarıdaki paragrafta aşağıdaki konulardan hangisine değnilmemiştir?

- A) Sadece mal ile yapılmadığı
B) Miktar sınırlaması olmadığı
C) Sadaka-i cariyenin niteliği
D) Kimlere verilebileceği

5. İslam ordusu Hayber’i kuşattığı zaman bir sahabi, ‘Ya Resulallah! Yahudiler hurma ağaçlıklarını yeni doğan çocuklarından daha çok severler. Bu yüzden ağaçlarını kes.’ dedi. Peygamberimiz ağaçların kesilmesini emretti ve Müslümanlar hızlı bir şekilde ağaçları kesmeye başladı. Hz. Ebubekir Peygambere gelerek şöyle dedi: ‘Ey Allah’ın Resulü! Allah size Hayber’i vadetti ve o vaadini gerçekleştirecektir. Hurma ağaçlıklarını kesme.’ dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber ağaçların kesilmesini nehyetti.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde Hz. Muhammed (sav) ile ilgili ön plana çıkan hususlardan biri değildir?

- A) Yeni fikirlere karşı oldukça açık olmuştur.
B) Çevrenin korunmasına önem vermiştir.
C) Akla yatkın teklifleri uygulamaya koymuştur.
D) En doğru karara ulaşmayı ilke edinmiştir.

6. 500 yıla yakın bir zaman Osmanlı idaresi altında kendi dinlerini özgürce yaşamış olan Bulgarlar ve Yunanlılar, şimdi kendi içlerindeki Müslüman azınlıkların İslam'ı yaşamalarına engeller çıkarıyor. Avrupa Birliği'ne girerek, komünist dönemdeki ırkçı uygulamalarını sona erdireceği düşünülen Bulgaristan'da azınlıktaki Müslüman Türklere neredeyse her gün saldırılar yapılıyor. Şimdiye kadar yüzlerce caminin kundaklandığı ülkede "Bulgaristan'da Bulgarlar dışında kimse yaşayamaz." propagandası yapan ırkçı Ataka ve diğer partiler, Müslüman kadınların başörtüsü takmalarının da yasaklanması talebinde bulunuyor. Bulgaristan hükümeti de artan Müslüman nüfusa rağmen yeni cami açılması taleplerini reddediyor.

Yukarıdaki metindeki yaşanan sıkıntılar daha çok aşağıdaki değerlerden hangisinin yoksunluğundan kaynaklanmaktadır?

- A) Merhamet B) Adalet
C) Hoşgörü D) Güven

7. Adam alkol alır; eşine ve çocuğuna şiddet uygular. Çocuğuna harçlık vermez, parasıyla sigara alır. Uyuşturucu kullanır, bir süre sonra başkalarını da alıştırmaya ve onlara da satmaya başlar. Kumar oynar, kaybetse çoluk çocuğunun rızkını kaybetmiş, kazansa başkalarının çoluk çocuğunun rızkını almış olur.

Metinde zararlı alışkanlıkların aynı zamanda aşağıdakilerden hangisine neden olduğu anlatılmaktadır?

- A) Ruhsal çöküntüye
B) Kul hakkına
C) İbadetlerini terk etmeye
D) Zamanı kötü değerlendirmeye

8. "Helâl de bellidir, haram da bellidir. İkisinin arasında birtakım şüpheli hususlar vardır ki insanların çoğu bunları bilmezler. Kim şüpheli şeylerden sakınırsa, dinini ve haysiyetini korumuş olur. Kim de şüpheli şeylere düşerse, harama düşmüş olur." (Hadis-i Şerif)

Bu hadis-i şerifte vurgulanan temel konu nedir?

- A) Helal ve haramın neler olduğu
B) Neslin korunmasının önemi
C) Dinin korunmasının gerekliliği
D) Her insanın anlayışının farklı olduğu

9. İbadet denilince akla ilk olarak namaz, oruç, zekat, hac ve kurban gibi temel ibadetler gelmektedir. Bu ibadetlerin hangi zaman dilimlerinde nasıl yapılacağını bizlere sünnet anlatmıştır. Yapılması zorunlu ya da gerekli olan bu ibadetler farz veya vacip olarak isimlendirilmektedir. Bu ibadetler dışında Peygamberimizin yaptığı ve bizlere de tavsiye ettiği nafile olarak isimlendirilen bazı ibadetler de vardır. Bu ibadetler arasında Kur'an okumak, dua etmek, insanlara yardım etmek ve sadaka vermek gibi belirli bir zaman dilimine ait olmayanlar da vardır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bazı ibadetler için zaman sınırlamasının olmadığına
B) İbadetleri yapmak için sünneti bilmenin önemine
C) İbadetlerin beş temel ibadet ile sınırlı olmadığına
D) İbadetlerin Allah'ın rızasını kazanmak için yapılacağına

10. Bir alim günün birinde çok sevdiği eşini kaybeder. Ölümünün ardından çok üzülür ve kimse ile görüşmek istemez. Birkaç günün ardından yaşlı bir kadın alime bir soru sormak istediğini söyler. Biraz ısrarın ardından alimi ikna eder. Kadın, komşusundan bir gerdanlık ödünç aldığından ve uzun süredir gerdanlığın kendisinde olduğundan bahseder. Ancak komşusu gerdanlığı geri istemektedir; fakat kadın gerdanlığa çok alıştığı için onu geri vermek istememektedir. Alime ne yapması gerektiğini sorar. Alim ise kesin bir şekilde gerdanlığın asıl sahibine verilmesi gerektiğini söyler. Kadın da 'O zaman sana emanet olarak verilen eşinin asıl sahibinin yanında olması seni üzmesin' der ve oradan uzaklaşır.

Yukarıda anlatılan hikayede kadının verdiği cevap ile aşağıdakilerden hangisi amaçlanmaktadır?

- A) Emanet kavramının önemini anlatmak
B) Benzetme yaparak ölüm konusunda ders vermek
C) Kendisinin alimden bilgili olduğunu kanıtlamak
D) Gerdanlığı komşuya vermemek için bir yol bulmak

